

KARTA KURSU

Nazwa	Mniejszości narodowe i etniczne		
Nazwa w j. ang.	National and ethnic minorities		

Kod		Punktacja ECTS*	2
-----	--	-----------------	---

Koordinator	Aleksandra Zdeb	Zespół dydaktyczny
-------------	-----------------	--------------------

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu wprowadzenie studentów w tematykę mniejszości narodowych i etnicznych. Treść wykładu skupia się przede wszystkim na wprowadzeniu podstawowych definicji, pojęć i teorii z zakresu szeroko rozumianej problematyki narodu, etniczności, procesów kształtowania się tożsamości oraz grup tożsamościowych, a także problematyki wielokulturowości i nacjonalizmów, w tym relacji międzykulturowych i wewnątrz-kulturowych oraz dychotomii swój-obcy. Dodatkowo zajęcia obejmą treści związane z ochroną i pozycją mniejszości narodowych i etnicznych na świecie i w Polsce.

Na ćwiczeniach studenci zapoznają się z kwestią mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce: ich charakterystyką, pozycją prawną i polityczną, prawami i obowiązkami. Omawiane będą takie grupy jak: łemkowie, Ormianie, Karaimi i Tatarzy, Niemcy, Ukraińcy, Żydzi, Litwini i Białorusini, pozostałe pomniejsze mniejszości (Czesi, Słowacy, Rosjanie) oraz tzw. mniejszości aspirujące.

Warunki wstępne

Wiedza	-
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	Uzyskał/a zaawansowaną interdyscyplinarną wiedzę, właściwą naukom o bezpieczeństwie w zakresie niezbędnym do studiów nad problematyką środowiska międzynarodowego, obejmującą zagadnienie mniejszości narodowych i etnicznych, ich pozycję i ochronę prawną.	K_W03
	Posiada zaawansowaną wiedzę z wybranych relacji zachodzących w obszarach życia społecznego pozostających w polach badawczych poszczególnych dyscyplin (nauki o bezpieczeństwie, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, ekonomia)	K_W02

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	Potrafi dokonać interpretacji zjawisk zachodzących w systemach życia społecznego, przy wykorzystaniu wiedzy z zakresu nauk społecznych.	K_U01
	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną dla analizy zjawisk życia społecznego.	K_U02

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania i poszerzania nabytej wiedzy i doskonalenia umiejętności dotyczących problematyki bezpieczeństwa międzynarodowego, w tym na studiach II stopnia.	K_K04
	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii wobec racjonalnych argumentów.	K_K02

Organizacja								
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach						
		A	K	L	S	P	E	
Liczba godzin	15	15						

Opis metod prowadzenia zajęć

- wykład z wykorzystaniem elementów multimedialnych
- dyskusja
- prezentacja opracowanego materiału
- praca w grupach

Formy sprawdzania efektów kształcenia

E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
--------------	-----------------	--------------------	------------------	---------------------	----------------------	-----------------	-------------------	---------	----------------------	---------------	-----------------	------

W01							x	x					
W02							x	x					
U01							x	x					
U02							x	x					
K01							x	x					
K02							x	x					
...													

Kryteria oceny	Ćwiczenia – prezentacja według podanego schematu 70% Wykład – udział w dyskusji 30%
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<ul style="list-style-type: none"> - tożsamość i grupy tożsamościowe - teorie narodu i etniczności - koncepcja państwa narodowego - mniejszości – definicje i typologie - etnocentryzm a pluralizm kulturowy - wielokulturowość i teorie nacjonalizmów - nacjonalizm w Europie Środkowej i Wschodniej XX/XXI wiek - regulacja prawna statusu mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce i Europie - pozycja mniejszości w Polsce, zagrożenia i dyskryminacja (islamofobia) - opis i analiza wybranych mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce - mniejszości aspirujące i upolitycznienie problematyki mniejszości (sekurytyzacja)

Wykaz literatury podstawowej

<p>Boksański Z., Obrazy innych etnicznych a tożsamość narodowa, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 4/1995. Boksański Z., Stereotypy a potoczne wyobrażenia narodów i grup etnicznych Boksański Z., Tożsamości zbiorowe, Warszawa 2007 Budyta-Budzyńska M., Socjologia narodu i konfliktów etnicznych, PWN 2010</p>
--

Jasińska-Kania A., Łodziński S., Obszary i formy wykluczenia etnicznego w Polsce: mniejszości narodowe, imigranci, uchodźcy, Warszawa 200

Konflikty etniczne. Źródła-typy- sposoby rozstrzygania, I. Kabzińska-Stawarz, S. Szykiewicz, (red.), Warszawa 1996.

Łodziński S. (2005). Równość i różnica. Mniejszości narodowe w porządku demokratycznym w Polsce po 1989 roku, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Między lękiem a nadzieją. Dziesięć lat funkcjonowania ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (2005-2015). Adamczyk A., Sakson A., Trościak C. red. Poznań: Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM. 2015

Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce po II wojnie światowej: wybrane elementy polityki państwa, B.Nitschke (red.), Kraków 2010

Mucha J., Oblicza etniczności. Studia teoretyczne i empiryczne, Kraków 2005

Nikitorowicz J., Grupy etniczne w wielokulturowym świecie, Sopot 2010

Prawa mniejszości narodowych, T. Gardocka, J. Sobczak (red.), Toruń 2010.

Seria wydawnicza "Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce" – Wydawnictwo Sejmowe

Tożsamość, kultura, równość. Refleksje z okazji piętnastolecia Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, red. C. Obrach-Prondzyński, M. Milewska, Gdańsk 2020

Wielokulturowość: konflikt czy koegzystencja, Anna Śliz, Marek Szczepański (red.), Warszawa 2011

Wróblewski P., Mobilizacja i konflikt etniczny. Miejsca święte mniejszości narodowych w Polsce, Warszawa 2007

Wzory wielokulturowości we współczesnym świecie, Karolina Golemo, Tadeusz Paleczny, Elżbieta Wiącek (red.) Kraków 2006

Żelazny W., Etniczność. Ład – konflikt - sprawiedliwość, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2006

Wykaz literatury uzupełniającej

Ustawa o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym:
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20050170141>

Konwencja ramowa Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych:
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20020220209>

Granice na pograniczach: z badań społeczności lokalnych wschodniego pogranicza Polski, pod red. J. Kurczewska, H. Bojar, Warszawa 2005

Łodziński S. (2004). Narodowy Spis Powszechny (2002) a problemy uznawania za „mniejszość narodową (etniczną)”. Łemkowie, Ślązacy, Kaszubi, „Przegląd Polonijny”. z. 3, s. 27-46.

Michna E., Łemkowie. Grupa etniczna czy naród?, Kraków 1995

Olbracht- Prondzyński C., Dejna B. (red.), Świat Cyganów. Problemy Romów, Gdańsk 2017

Regionalizm a separatyzm — historia i współczesność: Śląsk na tle innych obszarów., Red. Maria, Wanda Wanatowicz., Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego 1995

Sakson A. (red.) Ślązacy, Kaszubi, Mazurzy i Warmiacy – między polskością a niemieckością: Poznań, Instytut Zachodni. 2008

Talewicz-Kwiatkowska J., Rom w Polsce, czyli kto? O różnorodności mniejszości romskiej, [w:] B.Machul-Telus, Romowie, Warszawa 2019

Warmińska K., Tatarzy polscy. Tożsamość religijna i etniczna, Kraków 1999

Anderson B., Wspólnoty wyobrażone, Kraków 1997.

Billig M., Banalny nacjonalizm, Znak, Kraków 2008.

Brubaker R., Nacjonalizm inaczej. Struktura narodowa i kwestie narodowe w nowej Europie, Warszawa-Kraków 1998.

Eriksen T. H., Etniczność i nacjonalizm. Ujęcie antropologiczne, Kraków 2013.

Fenton S., Etniczność, Warszawa 2007

Gellner E., Narody i nacjonalizm, 1991.

Hroch M., Małe narody Europy. Perspektywa historyczna, Warszawa 2003.

Smith A., Nacjonalizm, Wyd. Sic! 2007

Smith A.D. , Kulturowe podstawy narodów. Hierarchia, przymierze i republika, Kraków 2009.

Smith A.D., Etniczne źródła narodów, Kraków 2009.

Tradycja wynaleziona, E. Hobsbawm i T. Ranger (red.), Kraków 2008.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	0
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	0
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2